

ПЕРСПЕКТИВНІ ВИДИ ВІТЧИЗНЯНОЇ ЛІКАРСЬКОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ, ДЖЕРЕЛОМ ЯКОЇ Є РОСЛИНИ РОДИНИ *LAMIACEAE*

Хворост О. П., Опрошанська Т. В., Скребцова К. С.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Кафедра фармакогнозії та нутриціології

Кафедра фармацевтичної технології, стандартизації та сертифікації ліків

khvorost09101960@gmail.com

Вступ. В Україні до нетрадиційної медицини, за інформацією федерації сприяння охороні здоров'ю, щороку звертається понад п'ять мільйонів людей, народним лікарям довіряють 40-60 % українців. В багатьох країнах світу витрати на народну медицину постійно зростають.

Представники родини *Lamiaceae* поширені у всіх кліматичних зонах та на всіх континентах, об'єднані у понад 200 родів, до яких входить за різними даними від 3500 до 8000 видів, у флорі України – понад 230 видів. Лише у Харківській області представники родини *Lamiaceae*, які є одними з найпоширенішими у Лісостеповій зоні, є компонентами більшості фітоценозів. У природних та культивованих умовах зустрічається 176 видів *Lamiaceae*, які належать до 40 родів. Це становить 5% від загального світового різноманіття родини Глухокропівові. До провідних належить 10 родів родини *Lamiaceae* України, які включають 104 види, що становить 59,1% від загальної кількості видів.

Мета. проаналізувати асортимент лікарської рослинної сировини представників родини *Lamiaceae* народної та наукової медицини, що доступні в Україні.

Матеріали та методи. контент-аналіз доступних джерел інформації з наступною інтерпретацією результатів.

Результати. Критеріями вибору є доступність сировини (поширеність у дикорослому стані або широта культивування), хімічний склад (якщо такі відомості мають місце) та актуальність застосування.

Найвідоміші джерела рослинної сировини фармакопейного ґатунку такі глухокропівні: собача кропива, лаванда, глуха кропива, чебрець, сальвія, розмарин, м'ята, меліса, гісоп, шоломниця. Але поширені як у дикорослому так й у культивованому стані (як декоративні закритего та відкритого ґрунту) дубровник, пахучка, плектрантус, змієголовник, ельшольція, красивоплідник, монарда, мюлленбергія, котовник, горлянка, колеус, багатоколосьник, каріоптерис. Частина з них частково вже фармакогностично досліджена, але поки відсутні затверджені монографії на сировину та лікарські засоби. Безумовно, сировиною мають виступати листя, або трава.

Висновки. Подальше фармакогностичне дослідження нефармакопейної сировини представників родини *Lamiaceae*, зокрема, розхідника, щербрушки, маточника, жабрію є актуальним для створення на їх основі ефективних засобів комплексної терапії актуальної спрямованості дії.